

Simai Mihály

sziréna

egy szirénasivítás
s egyszerre sajogni kezdek
iszonyún fáj a térdem

egy szirénasivítás
érzem hogy köveken fekszem
megcsönkítotlan
vérben

vad szirénasivítás
az élet megy tovább és
viszti amputált lábam

keréken gördül az új sors
és én te ő
mindnyájan
fekszünk elátkozottan
robajos kórházi ágyban

Katona Judit

Számvetés

Egy falának is a felét,
várt örömeinek tizedét
osztom, adom és felezem:
sorsom, csöndem és kenyerem.

Fagyszivta, jó szó kellene!
Ninesanyám nagy diószeme!
Erdőtüdeje, zöldje és
bátor, növekvő szövetés.

Cipelek zsáknyi bánatot.
Terhemfől súlyos ág vagyok,
körülvesz gondok erdeje
— örülni, élni kellene

Gerincem hidján állsz magad.
Vakító fényben hagytalak
s nem láthatod, hogy életem
vérből szőtt ingét levctem.

Andrássy Lajos

Dalocska

a körtöltésen túlfutott
az éj — bugyrát kirázza
s pukkan a csönd mint felnyitott
pezsgőpalack — bokázva:

düdul a sarki lámpafény
s lebegő tüllruhája
akácillattal bújt a szél
hálmi part oldalába

dülöng a részeg jegenye
kapkod a Hold felé — de
bűtykös ujjára csillag ült
s belebékül a télbe.

Emberek a csőben

Nem csőbe húzott emberek, ők húzzák a csövet hat méterrel Szeged alatt. Akkor a cső, hogy nyakigláb égimeszelő is állva járhat benne, még a fejét sem kell félrebillentenie. Nehéz munka lehet, hiszen a mi földünkön egy egészséges ásonyomra már víz fakadhat. Ilyen mélyre ásott kutak se mentek le. Akik itt dolgoznak, azt mondják, nem nehéz, csak rossz. Fuha a talaj. A csőveknek nekifeszül egy gép két sima karjával és 300-350 atmoszféra nyomással szépen betolja a föld alá. Előtte megy egy élesre köszörült acélkarika, csak azt kell jól beállítani, és a földet kiszedni a cső belsejéből. De azt is gép végzi.

Alulról nézve tehát Szeged rossz. A támasztófalat is elnyomja a gép, amihez a két nagy kar megveti a lábát. A víz? Szívatták, de azért van. És hideg, mint a kútban. Átsüt a hideg a gumicsizmán is.

Mindenki azt mondja, benn a csőben és csővön kívül, hogy azért szép munka ez. Ha fölbon-tanak az utat, hetekig állhatna a forgalom. Most akár a vasút alatt is átdugják a vastag csövet. Mondom én, tovább is állna, mert be is kellene temetni. Ritkábban van rá ember, mint az árok kiásására. És ha betemették, berogyadozik, megsüllyed. Most házak alatt is simán dolgozhatnak.

Alulról nézve nagyon sáros Szeged, és úgy csúszik, hogy tapasztalatlan ember hamar hasra esve találhatja magát. Kerüljünk egyet és azt kédezzük meg, mit lát Szegedből, aki négy év óta alatta jár?

Lajosi János két szakmában is mester. Csapatvezető vājár és kőműves. Kőműves fejjel jött el csillásnak, egy év múlva segédvājár lett, még egy évet tanult rá, azóta vājár.

— Milyen Szeged?
— Szép város. Két hónapig Dorogon dolgoztam, ide kértem vissza magamat.

— A család?
— Dorog mellett van, Kesztlőcön.

— Miért jobb a kesztőlci embernek Szeged, mint Dorog?

— Így többet lehetek otthon.

— Ki érti ezt?
— Nőle napig dolgozunk, de akkor sokat, aztán nyolc napig otthon vagyunk.

— Így persze más. Mivel telik el az otthoni nyolc nap?

— Pihenés, ott a család és ott a kőműveskalapács. Klastrompusztán sok pihenő kis ház épül, ott is lehet keresni.

— Térjünk vissza Szegedre, mi a szép benne?

— Ne nagyon faggasson, én szívesebben nézem, csak beszélni ne kelljen róla.

— Kerüljünk akkor ismét egyet. Amikor látogatába jött a család, mit mutatott meg először?

— Feleségem volt itt, meg a kisebbik lányom, ennél fogva először a vidám parkba kellett mennünk. Amikor végre biciklikről, erről-arról le tudtuk imádkozni, akkor mentünk várost nézni. Azt mutattam én leginkább, ahol azelőtt dolgoztam: Felsővárost, Tárjánt, csak most nem alul mentünk. Meg is szidott a feleségem, lépni alig tudott, úgy elfáradt, de azt mondta azért, nagyon szép helyen dolgozom.

— Milyen a szegedi ember kesztőlci szemmel nézve?

— Kedves.

— És fölívágós, kényes?

— Nem mondhatom, mert nem találkozom velük. Még nem voltam olyan helyzetben, hogy kiadósan beszélhettem volna csak egyvel is. Az Osztrovszki utcában lakunk, első osztályú IBUSZ-szobában. Farkas Mihályéknál, én csak őket ismerem. Csak becsülni és dicsérni lehet őket, mert nagyon kedvesek. Amit szemünk-szánk kíván, azt mi megkapjuk a vállalatától. Ha aludni nem tudunk, sétálunk egyet a Tiszaparton, Kárász utcában, megállunk valahol egy sörre, ennyi az egész. Ránézésre éppen olyan a szegedi ember, mint a kesztőlci.

Ennél nagyobb dicséretet ne is várjon senki, most már csak azt kellene megtudni, a kesztőlci milyen.

Tápai András tőzgyökeres szegedi, vállalja, hogy megmondja, de érdemes kérdezni másról is. Ő is kőműves, de három hete bányászisakban jár és jó szerencsét köszön.

— Erre a pályára se készül az ember. Egyik gyerek se mondja, ha megnövök én majd csatorna-ásó leszek. Pedig jobb, mint kőművesnek lenni.

— Mi a jó benne?

— Leolvunk praktikusak: a kőművesség mellett nem jöhetnek el csatornát ásni jó pénzért, de innen minden második héten elmehetünk házat építeni.

— Letagadni se lehet, hogy praktikus szemlélet. Hány éves?

— Húsz. Nemrég nősültem, másfél éves a gyermekünk. Otthon is jó, ha segíteni tudok.

Ő mondta, azért is jó itt dolgozni, mert jó a főnök. A kesztőlci. Mitől jó a jó főnök?

— Ő is kőműves, csak jó lehet. Láttam már fölívágós, be-képzelt főnököt, akinél a beosztottja kétszer többet tudott. A mienk egyszerű, szokimondó, és akkora szakmai tekintélye van, amekkora csak kell. Nem azért főnök, mert kinevezték. Vezetni az tud, akire hallgatnak, a többi legföljebb irányít. Ha nem értené a dolgát, itt ugyan kibeszélné a lelkét, senki nem figyelne rá. Ebben a szakmában nem marad meg, aki a többivel nem tud együtt dolgozni. A főnökre is vonatkozik.

— Tehát kemény és szigorú?

— Meg emberséges. Azt mondják, a bányász durva ember. Lehet is, mert a föld alatt jár, nem az Operában. De amikor megtudták, hogy klinikára kellett vinni a gyereket, úgy vigasztalt mindegyik, mintha az apám lett volna. Pedig csak két napja dolgoztunk együtt.

Marad még egy nagy kérdés: a kőműves, ha szép házat épít, tíz év múlva is büszke lehet rá. És a csatornára?

Lajosi János azt mondja, ezen ő még nem gondolkodott. Az igaz, hogy a ház mellé odaállhat, meg is mutathatja bárkinek. A szénbánya is más, kihajt egy vágatot, elnézheti a társai-val: ezt mi csináltuk. De a csatornát nem nézi senki. Mégis más, ha házat épít az ember.

Tápai András másképpen fordítja a szót.

— Az igaz, hogy nem lehet mutogatni, meg nem is nagyon kíváncsi rá senki. Ha valaki jól bedurrant a szeneskályhába, akkor se gondol a bányászra. Közösségi probléma ez, ha egy egész város hasznát látja a munkának, akkor én bátran lehetek büszke rá. Pénz, tisztesség megvan benne, az meg nem érdekel, hogy valamelyik félresikerült városi polgár fintorog egyet, ha csatornáról hall. Ha ezt a munkát látná, ő se fintorogna.

HORVÁTH DEZSŐ

Csohány Kálmán

Külföldi esetek

Danielle Darieux francia film-sztárt megkérdezték, mi a véleménye a nők és a férfiak intelligenciája közötti különbségről.

— Lehet, hogy a férfiak intelligensebbek — felelte a színésznő. — De én még sohasem hallottam, hogy egy nő hozzáment volna egy buta férfihoz csak azért, mert annak szép lába van...

Alberto Sordi olasz filmszínészről, noha gyakran jár szép hölgyek társaságában, sokan azt állítják, hogy nőgyűlölő, mert még mindig nem nősült meg.

— A nőknek a férfiterror elleni harca idegesít a legjobban — mondta a minap Sordi, majd hozzátette: mert ha valakinek van oka panaszkodni, ha valaki a legrégebb időktől kezdve rab ezen a földön, az a — férfi. S nekünk, mint mindig, hallgatnunk kell...

Lilli Palmer német színésznő mondta a kollegialitásról:

— Több évtizede vagyok színész, s többször tapasztaltam, mit jelent, ha a színész megsérti a színészt. A Lotte Weimarban című új filmem bemutatása után hozzám lépett egy kolléganóm, s így szólt:

— Láttam a filmet. Gyönyörű a...

— Szerepem! — segitettem ki.

— A ruhád! — mondta kolléganóm...

Mike Reid, a Cincinnati Bengals őrlás termetű rögbijátékosa jótékony célra zongorakoncertet adott. A konferanszié így jelentette be produkcióját:

— Hölgyeim és uraim! Mike a világ egyetlen muzsikusa, aki

nemcsak játszani tud a zongorán, hanem fel is tudja emelni...

Megkérdezte egy újságíró Brigitte Bardot-t:

— Mondja, művésznő, mit csinált azzal a temérdek pénzzel, amit keresett?

— Higgyc el, én ezt magam is sokszor kérdezem — válaszolta Brigitte Bardot, aki egyébként arról ismeretes, hogy a legfőbbnyebb a francia színészek között.

Glenn Ford, annak ellenére, hogy az egyik legismertebb hollywoodi színész, vagy 130 film-ben szerepelt, sohasem utasítja vissza a western-filmszerepet, bármilyen jelentéktelen is.

— En még ahhoz a világhoz tartozom, amelyben az emberek lóháton jártak — mondta az 57 éves színész. — Egyébként is ebben a világban szereztem hírnevet is...

Glenn Ford ugyanis nem felejtette el, hogy hírnevét és vagyonát annak köszönheti, hogy mint szegény gyermek Willy Rogers filmszínész ranchára került. Az ismert komikus tanította meg lovagolni, s lovaglási ügyessége folytán léptette elő egy napon is-tállófiúból színésszé...

Hardy Krüger német színésznek nagyon megtetszett honfitársának, Ernst Schröder újságírónak a hasonlata, s most állandóan azt hajtogatja:

— Az optimista a seb fölött már látja a var, a pesszimista a var alatt is a sebet látja...

Julie Christie ismert angol filmszínésznő arról is nevezetes, hogy gyönyörű az arcára. Szerinte a szép bőr titka nem a kozmetikában, a pomádékban rejlik:

— Ha a nőnek sikerül valakit találnia, aki naponta legalább egyszer jól pofon vágja, mindig úde arcára lesz...

Jean Gabin a francia film nagy öregje a minap meghült és ágy-nak esett. Egészségi állapota már javul. Ez a következő megállapításából is kiviláglik:

— Már egészen jól vagyok, csak az a baj, hogy ezután már csak lejtőn lefelé futhatok a nők után...

Peter Sellers neves angol színész válik negyedik feleségétől is. A kiváló komikus a maga módján magyarázta elhatározását:

— Az anyám, aki jelenleg hetvenöt éves, arra tanított, hogy rajta kívül minden nő rossz. Nem hittem neki, ezért húztam mindig a rövidebbet az életemben...

Yves Montand legújabb film-jének sikeréről mondta:

— Húsz-egynéhány éve mondogatták a rendezők: „Adj bele mindent! Tudjuk, hogy egy kicsit bolond vagy, de lelkiismeretes. Különbösen is mit várhat az ember egy énekestől?”

— Most azonban — fűzte hozzá Yves Montand elégedett mosollyal —, be kell látniuk, hogy színész vagyok!

REVÉSZ TIBOR

Illusztráció